

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ теми	Назва теми	Питання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Сутність і основи організації фінансів підприємств	1. Ринкові форми господарювання підприємств різного типу: орендні, малі, спільні, акціонерні та ін. 2. Форма власності, галузеві й організаційні чинники, що визначають особливості фінансів підприємств у різних галузях економіки	2
2	Організація грошових Розрахунків підприємств	1. Форми безготівкових розрахунків	2
3	Формування та використання прибутку	1. Формування та використання доходів підприємства. 2. Формування прибутку підприємства. 3. Чинники, що впливають на формування прибутку підприємства. 4. Розподіл і використання прибутку підприємства відповідно до національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку	4
4	Оподаткування підприємств	1. Закон України "Про систему оподаткування". 2. Класифікація податків, їх функції	2
5	Оборотні кошти та їх організація на підприємствах	1. Необхідність визначення потреби в оборотних коштах. 2. Вплив розміщення оборотних коштів на фінансовий стан підприємства	4
6	Кредитування підприємств	1. Необхідність і суть кредитування підприємств. 2. Кругообіг коштів підприємств і необхідність залучення кредитів. 3. Причини виникнення кредитних відносин. 4. Класифікація кредитів, що надаються підприємствам. 5. Форми та види кредитів. 6. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів	2
7	Оцінювання фінансового стану підприємств	1. Необхідність і порядок перетворення бухгалтерського балансу на аналітичний. 2. Прогнозування фінансового стану	4
8	Фінансове планування на підприємствах	Інформаційна база фінансового планування	4
Разом			24

Тема 1. Сутність і основи організації фінансів підприємств

Перелік питань

1. Ринкові форми господарювання підприємств різного типу: орендні, малі, спільні, акціонерні та ін.
2. Форма власності, галузеві й організаційні чинники, що визначають особливості фінансів підприємств у різних галузях економіки.

Література

Основна:

1. Закон України "Про господарські товариства" від 19.09.91.
2. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.13-15
2. Господарський кодекс України.
3. Закон України "Про господарські товариства" від 19.09.91.

Додаткова:

1. Кудряшов В.П. Фінанси. Навч. посіб. - Херсон: Олді- Плюс, 2002. - С.47-51
2. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. - К.: КНЕУ, 2003. - С.59-96.

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняття "акціонерне товариство".
2. Які види акціонерних товариств існують в Україні?
3. У чому полягають особливості формування статутного капіталу в акціонерних товариствах?
4. Дайте визначення поняття "орендне підприємство".
5. Хто може бути орендарями?
6. Які підприємства відносяться до малих?
7. Які форми власності законодавчо закріплені в Україні?
8. У чому полягає відмінність між приватною і державною формами власності?
9. У чому виявляються особливості організації фінансів підприємств в різних галузях економіки?

Індивідуальні завдання

1. Акціонерні товариства.
2. Товариства з обмеженою відповідальністю.
3. Особливості фінансів в акціонерних товариствах.
4. Особливості фінансів в організаціях споживчої кооперації.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 2. Організація грошових розрахунків підприємств

Перелік питань

1. Форми безготівкових розрахунків.

Література

Основна:

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті від 29.03.01 № 135.
2. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.35-52
3. М. М. Бердар Фінанси підприємств. Навч. посіб.- К.: Центр учбової літератури, 2010. - С.47-59
4. Біла О. Г. Фінанси підприємств: Навч. посіб.- Львів: «Магнолія 2006», 2008. - С.42-57

Додаткова:

1. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства. - К.: Либідь, 2002. - С. 248-256
2. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - С. 33-47

Запитання для самоперевірки

1. Що таке безготівкові розрахунки і як вони класифікуються?
2. У чому полягає суть розрахунків платіжними дорученнями?
3. Які особливості розрахунків платіжною вимогою- дорученням?
4. Дайте визначення поняття "акредитив". Які види акредитивів законодавчо виділені?
5. Який порядок розрахунків векселями?
6. Що таке розрахунковий чек і який порядок розрахунків чеками?

Індивідуальні завдання

1. Принципи та умови безготівкових розрахунків.
2. Вексель та операції з ним в Україні.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 3. Формування та використання прибутку

Перелік питань

1. Формування та використання доходів підприємства.
2. Формування прибутку підприємства.
3. Чинники, що впливають на формування прибутку підприємства.
4. Розподіл і використання прибутку підприємства відповідно до національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Література

Основна:

1. П(С)БО15 "Доходи"
2. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.90-108
3. П(С)БО 3 "Звіт про фінансові результати".
4. П(С)БО 16 "Витрати".
5. М. М. Бердар Фінанси підприємств. Навч. посіб.- К.: Центр учбової літератури, 2010. - С.71-112

Додаткова:

1. Партин Г.О., Загородній А.Г. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - Львів: ЛБУ НБУ, 2003. - С.61 – 68
2. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - С.55 - 65
3. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства. - К.: Либідь, 2002. - С.104 - 108, 158 – 163

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняття "доходи".
2. У чому полягає значення доходів?
3. Що відносять до доходів від операційної діяльності?
4. Що відносять до доходів від фінансової діяльності?
5. Що відносять до доходів від інвестиційної діяльності?
6. Дайте визначення поняття "прибуток".
7. Назвіть види прибутку.
8. Як визначається прибуток від операційної діяльності?
9. Як визначити чистий прибуток?
10. Які чинники впливають на розмір прибутку?
11. Як впливає на прибуток зміна собівартості продукції?
12. Як впливає на прибуток зміна цін (тарифів на послуги)?
13. У чому полягає економічне значення розподілу прибутку підприємств?
14. Назвіть етапи розподілу прибутку.
15. Охарактеризуйте зміст розподілу загального прибутку.
16. Що означає поняття "чистий прибуток підприємства"?
17. Як підприємства розподіляють чистий прибуток?
18. Який порядок виплати дивідендів за рахунок чистого прибутку?

19. Сформулюйте мету формування резервного капіталу за рахунок чистого прибутку.

Індивідуальні завдання

1. Доходи від звичайної діяльності підприємств.
2. Доходи від фінансової та інвестиційної діяльності.
3. Формування прибутку від реалізації продукції.
4. Розподіл і використання прибутку в акціонерних товариствах.
5. Особливості розподілу і використання прибутку в споживчій кооперації.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 4. Оподаткування підприємств

Перелік питань

1. Податковий Кодекс.
2. Класифікація податків, їх функції.

Література

Основна:

1. Податковий кодекс
2. М. М. Бердар Фінанси підприємств. Навч. посіб.- К.: Центр учбової літератури, 2010. - С.123-125
3. Біла О. Г. Фінанси підприємств: Навч. посіб.- Львів: «Магнолія 2006», 2008. - С.117-120, 122-123

Додаткова:

1. Онисько С.М., Тофан УМ. Податкова система. Підруч. - Львів: Магнолія-Плюс, 2004. - С.8-10

Запитання для самоперевірки

1. У чому полягає значення прийняття Податкового кодексу?
2. Хто здійснює встановлення та скасування податків і зборів?
3. Дайте визначення поняття "система оподаткування".
4. Хто є платниками податків?
5. Що є об'єктами оподаткування?
6. Чому необхідно своєчасно і в повному обсязі сплачувати податки?
7. Які податки відносять до загальнодержавних?
8. Які податки відносять до місцевих?
9. Хто безпосередньо здійснює контроль за правильністю обчислення і своєчасністю сплати податків?
10. Дайте визначення поняття "податок".
11. У чому полягає різниця між загальнодержавними та місцевими податками?
12. Які податки впливають на ціну товарів?
13. Які податки утримуються із заробітної плати працівника?
14. Назвіть основні функції податків.
15. Що є характерним для фіскальної функції податків?
16. Укажіть, як фіскальна функція податків забезпечує збалансованість між доходами та видатками державного бюджету.
17. Укажіть, як регулююча функція податків сприяє соціальному захисту малозабезпечених верств населення.

Індивідуальні завдання

1. Історія становлення системи оподаткування.
2. Характеристика елементів податку.
3. Вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 5. Оборотні кошти та їх організація на підприємствах

Перелік питань

1. Необхідність визначення потреби в оборотних коштах.
2. Вплив розміщення оборотних коштів на фінансовий стан підприємства.

Література

Основна:

1. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.186-222
2. М. М. Бердар Фінанси підприємств. Навч. посіб.- К.: Центр учбової літератури, 2010. - С.181-182, 219-222

Додаткова:

1. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства. - К.: Либідь, 2002. - С.220-241
2. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - С.178 -210, 220-241

Запитання для самоперевірки

1. Що означає поняття "нормування оборотних коштів"?
2. У чому полягає значення нормування оборотних коштів?
3. Як вплине на господарську діяльність заниження розміру оборотних коштів?
4. Як вплине на господарську діяльність надлишок оборотних коштів?
5. Як впливає розміщення оборотних коштів на фінансово-господарську діяльність підприємства?
6. Що означає поняття "ліквідність оборотних коштів"?
7. Як класифікують оборотні кошти за рівнем ліквідності та ризиком вкладення?
8. Якими показниками визначається ліквідність оборотних активів?

Індивідуальні завдання

1. Метод прямого обчислення потреби в оборотних коштах і сфера його застосування на підприємствах України.
2. Економічний метод обрахування потреби в оборотних коштах і сфера його застосування на підприємствах України.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 6. Кредитування підприємств

Перелік питань

1. Необхідність і суть кредитування підприємств.
2. Кругообіг коштів підприємств і необхідність залучення кредитів.
3. Причини виникнення кредитних відносин.
4. Класифікація кредитів, що надаються підприємствам.
5. Форми та види кредитів.
6. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.

Література

Основна:

1. Положення НБУ "Про кредитування" від 05.10.95.
2. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.223 -232, 276 -292
3. М. М. Бердар Фінанси підприємств. Навч. посіб.- К.: Центр учбової літератури, 2010. - С.207-212

Додаткова:

1. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - С.210-215.
2. Біла О. Г. Фінанси підприємств: Навч. посіб.- Львів: «Магнолія 2006», 2008. - С.202-208

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняття "кредит".
2. Чому в підприємства виникає активна потреба в кредиті?
3. Хто є суб'єктами кредитних відносин?
4. Що є об'єктами кредитних відносин?
5. Як визначити необхідний обсяг залучення підприємством кредитних ресурсів?
6. Укажіть функції кредиту.
7. Які існують види кругообігу підприємств?
8. Коли у підприємства виникає необхідність залучення кредиту?
9. Які основні чинники зумовлюють виникнення кредитних відносин?
10. Які умови необхідні для виникнення кредитних відносин?
11. Як класифікують кредити за призначенням та характером використання?
12. Як класифікують кредити за наявністю та характером забезпечення?
13. Як класифікують кредити за метою використання?
14. Як класифікують кредити за строками використання?
15. Як класифікують кредити за призначенням?
16. Як класифікують кредити за методами надання та способами погашення?
17. Як класифікують кредити за характером та способами сплати відсотків?
18. Які існують форми кредитів?

19. Як поділяють кредити за видами?
20. Хто є основними міжнародними кредиторами державних підприємств?
21. Який порядок кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів?

Індивідуальні завдання

1. Лізингове кредитування підприємств.
2. Факторингове кредитування підприємств.
3. Вексельне кредитування підприємств.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 7. Оцінювання фінансового стану підприємств

Перелік питань

1. Необхідність і порядок перетворення бухгалтерського балансу на аналітичний.
2. Прогнозування фінансового стану.

Література

Основна:

1. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.328 - 395

Додаткова:

1. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз. Навч. посіб. -К.: ЦНЛ, 2007. - С.64-72
2. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства. - К.: Либідь, 2002. - С.314-317
3. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - С.295-312

Запитання для самоперевірки

1. У чому полягає необхідність перетворення бухгалтерського балансу на аналітичний?
2. Як згруповують статті балансу для складання аналітичного балансу?
3. Що таке прогнозування фінансового стану?
4. Як впливає прогнозування фінансового стану на фінансово-господарську діяльність підприємства?
5. Яка роль прогнозування фінансового стану в управлінні підприємством?
6. Які найважливіші об'єкти прогнозування фінансового стану підприємства?

Індивідуальні завдання

1. Аналітичний баланс як інструмент оцінки фінансового стану.
2. Роль прогнозування фінансового стану підприємства в ринковій економіці.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.

Тема 8. Фінансове планування на підприємствах

Перелік питань

1. Інформаційна база фінансового планування.

Література

Основна:

1. Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін.-6-те вид., перероб. та допов. –К.: КНЕУ, 2006. - С.404, 405

Додаткова:

1. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств. Навч. посіб. - К.: МАУП, 2004. - С.259–261

Запитання для самоперевірки

1. Дайте визначення поняття "фінансове планування".
2. Яку фінансову звітність використовують при складанні фінансового плану?
3. Яке чинне законодавство України з питань податкових і неподаткових платежів до бюджету та державних цільових фондів використовується при складанні фінансового плану?
4. Яке чинне законодавство України з питань банківського кредитування використовується при складанні фінансового плану?

Індивідуальні завдання

1. Фінансовий план підприємства.
2. Бізнес-план.
3. Платіжний календар.
4. Бюджетування в системі оперативного фінансового планування.

Рекомендації щодо оформлення самостійної роботи

Самостійну роботу слід виконувати в окремому зошиті.

Навчальний матеріал, передбачений для самостійного вивчення, виноситься на підсумковий контроль знань разом із матеріалом, вивченим під час аудиторних занять.